

การวิเคราะห์ทอภิมานความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้าที่เกี่ยวข้องกับ  
พฤติกรรมการทำงานของลูกน้อง

Meta-Analysis of the Relationship between Supervisory Social Support and Working  
Behavior of Subordinates

กัญยพัชร จินายง (Kanyapat Jinayong)\*

**บทคัดย่อ**

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้าที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของลูกน้องโดยใช้วิธีวิเคราะห์ทอภิมาน กลุ่มตัวอย่าง คือ วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ ปริญญานิพนธ์ รวมถึงงานวิจัยของหน่วยงานต่างๆ ในระหว่างปี พ.ศ. 2542-2556 จากการสืบค้นได้จากฐานข้อมูลออนไลน์ รวมทั้งสิ้นจำนวน 33 เรื่อง แบ่งเป็นงานวิจัยจากในประเทศ จำนวน 15 เรื่อง และจากต่างประเทศ จำนวน 18 เรื่อง โดยมีค่าขนาดอิทธิพลรวมทั้งสิ้น 138 ค่า

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้ากับพฤติกรรมการทำงานของลูกน้องในกลุ่มรวม มีค่าขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.58 และพบค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลสูงสุดในงานวิจัยที่ศึกษากลุ่มตัวอย่างเพศชาย (ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.60) ส่วนงานวิจัยที่ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่ำเป็นกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.20) ในส่วนส่วนใหญ่ของบทความมีการให้ข้อเสนอแนะการปฏิบัติและการวิจัยในอนาคตด้วย

**คำสำคัญ :** การวิเคราะห์ทอภิมาน, การสนับสนุนทางสังคม, พฤติกรรมการทำงาน

**ABSTRACT**

The research aims to investigate the relationship between supervisory social support, and work behaviors and also finding out their mediating variables in terms of biosocial background of samples, using meta-analysis approach. The samples in this study were theses dissertations and research studies completed and published during the year 2542 to 2556, with the online database. The studies from domestic and foreign were selected which turned out to be only 33 studies. Of these numbers, there were studies from Thailand 15 studies and studies from abroad 18 studies. The total number of effect size using in this study was 138.

\*

สาขาวิชาการบริหารพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เบอร์โทรศัพท์ 087-693-4447

Email: all\_girl\_pkj@hotmail.com อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร. ดุจเดือน พันธุมนาวิ

Social Development National Institute of Development Administration tel. 087-693-4447

Email: all\_girl\_pkj@hotmail.com Advisor Assoc. Dr. Duchduen Bhanthumnavin

According to the results from the analysis, it was found that the effect size between supervisory social support and work behavior in total sample was 0.58. The highest effect size of 0.60 was found between these two variables in samples with male. The lowest effect size of 0.20 was found between these two variables in samples with low education. Implications and suggestions were included. In the end of the article is to provide recommendations for future practice and research.

**Keywords:** Meta-Analysis, Social Support, Working Behavior

## บทนำ

การที่ประเทศไทยสามารถดำรงอยู่ได้นั้นต้องมีการพัฒนาประเทศให้ทัดเทียมกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในปี พ.ศ. 2558 ได้มีข้อตกลงการเปิดการค้าเสรีในกลุ่มประเทศอาเซียน หรือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community- AEC) จะมีผลบังคับใช้ ซึ่งประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในประเทศกลุ่มอาเซียน ดังนั้นข้อตกลงดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้กับไทยด้วยเช่นกัน ซึ่งเมื่อมีการเปิดการค้าเสรี แรงงานฝีมือในประเทศต่างๆ ที่อยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียน จะสามารถโยกย้ายกันได้อย่างเสรี นอกจากนี้การลงทุนข้ามประเทศก็จะเป็นไปได้ง่าย และนั่นหมายความว่า การแข่งขันระหว่างองค์กรก็จะสูงขึ้น เมื่อการแข่งขันมีสูงขึ้น ศักยภาพของคนในองค์กรก็จำเป็นที่จะต้องมากขึ้นเช่นกัน สำหรับองค์กรที่เป็นองค์กรข้ามชาติอยู่แล้ว ก็คงไม่มีปัญหาอะไรมากนัก เกี่ยวกับศักยภาพของคนในองค์กร แต่สำหรับองค์กรที่เป็นแบบไทยๆ การพัฒนาศักยภาพของพนักงาน จะกลายเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการดูแลอย่างเร่งด่วน และการพัฒนาคนนั้นจำเป็นต้องใช้เวลาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในการพัฒนาในเชิงพฤติกรรมที่ต้องใช้เวลาอย่างมากถึงมากที่สุด (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2557)

สภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่จะเอื้ออำนวยต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานที่อยู่ในองค์กรนั้น และหนึ่งในสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานมากที่สุด คือ หัวหน้างาน ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่มีตำแหน่งสูงกว่า เนื่องจากหัวหน้างานจะเป็นบุคคลที่มีบทบาทมากในทีมงานที่เขาดูแลอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของผลสำเร็จของงาน หรือเรื่องของการบริหารคน จากหนังสือ 10 ยอดคุณสมบัตินักบริหารที่ลูกน้องรักและทำงานให้อย่างเต็มใจยิ่ง” สรุปได้ดังนี้ 1) ความเป็นผู้นำ 2) มีความยุติธรรม 3) มีความรับผิดชอบต่องานที่ปฏิบัติ 4) ทำงานเป็นระบบ 5) เป็นนักแก้ไขปัญหา 6) เปิดใจและรับฟังความคิดเห็น 7) มีความคิดสร้างสรรค์ 8) ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ 9) เป็นผู้พัฒนาสมาชิกในทีม และ 10) ไม่ถือตัวและให้เกียรติ (ทองพันชั่ง พงษ์วารินทร์, 2553)

ในทางวิชาการมีการศึกษาบทบาทของหัวหน้าอันมีผลสำคัญต่อพฤติกรรมของลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชา (ศักดิ์ชัย นิรัญทวี, 2532) โดยผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศได้แสดงให้เห็นถึงผลดีของการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้าในหน่วยงาน เช่น เพิ่มทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน (ธวัชชัย ศรีพรงาม, 2547) การลดความเครียดในงาน (นายสาธิต จันทรวง, 2550) การเพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน (ศุภวัตร มีพร้อม, 2557) และการเพิ่มผลการปฏิบัติงาน (ศุภลักษณ์ แลปรัตน์, 2557)

จากความสำคัญที่ได้กล่าวมาแล้วจึงทำให้การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้าจำเป็นต้องได้รับการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่อง และได้รับการยืนยันผลอิทธิพลที่มีต่อพฤติกรรมการทำงานของลูกน้องในลักษณะของการสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้ากับพฤติกรรมการทำงานของลูกน้องจากผลการวิจัยหลายๆ เรื่อง ดังนั้นจึงเกิดปัญหาทางการวิจัยว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของลูกน้องในขนาดอิทธิพลเท่าใด และขนาดอิทธิพลความสัมพันธ์นี้จะมีขนาดแตกต่างกันตามลักษณะชีวสังคมของลูกน้องหรือไม่ อย่างไร ซึ่งปัญหาทางการวิจัยนี้ยังไม่ปรากฏคำตอบที่มาจากงานวิจัย ในสายจิตพฤติกรรมศาสตร์ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

วิธีการที่นำผลการวิจัยหลายๆ เรื่องในประเด็นปัญหาทางการวิจัยหนึ่งมาประมวลและสังเคราะห์เพื่อสรุปขนาดและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรนี้ ในทางวิธีวิทยาการวิจัยเรียกว่า การวิเคราะห์อภิมาน (Meta-analysis) (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2548) วิธีการนี้กำลังเป็นที่นิยมในหมู่นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศในปัจจุบัน

ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเป็นการวิเคราะห์อภิมานเพื่อแสวงหาค่าขนาดอิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้ากับพฤติกรรมการทำงานของลูกน้อง โดยมีตัวแปรปรับคือลักษณะชีวสังคมภูมิหลังของลูกน้อง ผลการวิจัยนี้จะการเชื่อมโยงภาพความสัมพันธ์ของงานวิจัยในหัวข้อนี้ เพื่อก่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับอิทธิพลของหัวหน้าที่มีต่อลูกน้องประเภทต่างๆ ทำให้ได้ผลการวิจัยที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และสามารถเสนอแนะนโยบายและกำหนดแนวทางการจัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรได้ ตลอดจนสามารถชี้แนวทางในการวิจัยในประเด็นนี้ในอนาคตได้อีกด้วย

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์อภิมานงานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและศึกษาขนาดอิทธิพลในเรื่องการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้ากับพฤติกรรมการทำงานของลูกน้อง

### หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัย

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2548ข) ได้เสนอวิธีการคัดเลือกเรื่องที่จะนำมาใช้ 5 ขั้น ดังนี้ขั้นที่ 1 ดูที่ชื่อเรื่องงานวิจัยเป็นอันดับแรก ขั้นที่ 2 นักวิจัยนำงานวิจัยที่เลือกไว้แล้ว มาเปิดอ่าน โดย ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2548ข) เสนอว่า ควรอ่านที่บทคัดย่อก่อน ขั้นที่ 3 นักวิจัยควรจะไปดูภาพความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในงานวิจัย สำหรับงานวิจัยในสาขาจิตพฤติกรรมศาสตร์ ภาพนี้มักจะอยู่ที่ 1 ตอนท้าย ในส่วนของตัวแปร และนิยามปฏิบัติการ ขั้นที่ 4 เป็นการตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ว่างานวิจัยนี้ น่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากข้อ 7 หัวข้อที่ใช้ในการประเมินงานวิจัย ได้แก่ หัวข้อแรก คุณภาพของปัญหางานวิจัยว่ามีความคมชัดมากน้อยเพียงใด เหมาะสมที่จะเป็นคำถามทางการวิจัยหรือไม่ หัวข้อที่สองคุณภาพของการประมวลเอกสารงานวิจัยนั้นๆ หัวข้อที่สาม กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือเหมาะสมทั้งวิธีการสุ่มโดยเฉพาะงานวิจัยความสัมพันธ์เปรียบเทียบ ควรใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างที่มีการควบคุมเคร่งครัด โดยไม่ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และขนาดของกลุ่มตัวอย่าง หัวข้อสี่ คุณภาพเครื่องมือวัดตัวแปร เครื่องมือวัดได้มีการสร้างอย่างถูกต้องตามทฤษฎี หรือหลักการ มีนิยามปฏิบัติการที่ชัดเจน มีการทดลองใช้และหาคุณภาพหรือไม่อย่างไร หัวข้อห้า วิธีการดำเนินการวิจัย มีความรัดกุม

และเป็นมาตรฐานอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเก็บข้อมูล ห่วงที่หก การวิเคราะห์ข้อมูลเหมาะสม คือ มีความเหมาะสมกับสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างไร ใช้สถิติอะไรและในระดับใดที่จะได้ผลการวิจัยที่น่าเชื่อถือและมีคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคคลและสังคม และห่วงสุดท้าย คือการตีความข้อมูล ผู้วิจัยเพียงแต่ “รายงาน” ข้อมูลหรือมีการ “ตีความข้อมูล” อย่างไร และการตีความนั้นชี้แนวทางการพัฒนาที่มาจากพื้นฐานของงานวิจัยหรือไม่ ชั้นที่ 5 เมื่อผ่าน 4 ชั้นตอนนี้แล้ว นักวิจัยสามารถมั่นใจได้ว่า งานวิจัยที่จะนำมาประมวลเอกสารนั้น เป็นงานที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ จึงเป็นพื้นฐานที่มั่นคงให้นักวิจัยศึกษาต่อยอดได้

## วิธีดำเนินการวิจัย

### กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย คือ วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ ปริญญานิพนธ์ หรือรายงานการวิจัยตั้งแต่ระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์การสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้าที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงาน ของลูกน้อง ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในระหว่างปี พ.ศ. 2542-2556 จากการสืบค้นได้จากฐานข้อมูลออนไลน์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยสืบค้นหาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ “พฤติกรรมการทำงาน” “ผลการปฏิบัติงาน” และ “ประสิทธิภาพ/ผลในการทำงาน” รวมจำนวนทั้งสิ้น 154 เรื่อง เมื่อคัดเลือกโดยการตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ว่างานวิจัยนี้ น่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากไซ่ 7 ห่วง ทำให้เหลือเพียง 33 เรื่องที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีค่าขนาดอิทธิพลรวมทั้งสิ้น 138 ค่า

### เกณฑ์ในการคัดเลือกตัวอย่าง

กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ 1) เป็นงานวิจัยที่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้าที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของลูกน้อง 2) เป็นงานวิจัยเชิงสัมพันธ์เปรียบเทียบ 3) เครื่องมือวัดตัวแปรเป็นแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า 4) กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยไม่ต่ำกว่า 200 คน 5) ใช้วิธีการการเลือกแบบเจาะจง การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย การสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น 6) มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้สถิติที่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ เช่น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าเอฟ ค่าเฉลี่ย และขนาดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาคำนวณขนาดอิทธิพล (Effect size)

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสร้างแบบแบบสรุปรายงานการวิจัยจากการประยุกต์ตามแบบของ นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (2541) และ มะลิวัลย์ หงษ์สุวรรณ (2549) ซึ่งได้ดัดแปลงให้สอดคล้องกับประเด็นการวิจัยที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลข้อมูลเบื้องต้นของงานวิจัย ประกอบด้วย ประกอบด้วย ชื่อผู้วิจัย ปีที่เผยแพร่ จำนวนหน้างานวิจัย เพศของผู้วิจัย การศึกษาของผู้วิจัย สถาบันที่เผยแพร่ สาขาวิชาที่เผยแพร่ ส่วนที่ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับงานวิจัยประกอบด้วย ประเภทงานวิจัย ประเภทของตัวแปรตาม ส่วนที่ 3 ข้อมูลของค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

อภิธาน ชื่อกลุ่มตัวแปรตาม วิธีการสุ่มตัวอย่าง จำนวนชั้นการสุ่ม ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรปรับ ตัวแปรอิสระ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดตัวแปรอิสระและค่าความเชื่อมั่นของพฤติกรรมย่อย

### การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อคำนวณหาค่าสถิติเชิงบรรยายสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของรายงานการวิจัยคือ 1) สรุปสาระสำคัญของงานวิจัยได้แก่ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ ค่าดัชนีมาตรฐาน ทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้น ซึ่งผู้วิจัยคำนวณค่าขนาดอิทธิพลใน 2 กรณี กรณีที่ 1 เป็นการประมาณค่าอิทธิพล (d) จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีสูตร ดังนี้

$$d = \sqrt{\frac{n-2}{n} \left[ \frac{2r}{\sqrt{1-r^2}} \right]}$$

กรณีที่ 2 เป็นการประมาณค่าขนาดอิทธิพล (d) จากค่าสถิติ F โดย L.T. West และ N. Wirachai (1984) ได้พัฒนาสูตรการประมาณค่าขนาดอิทธิพล (d) ดังนี้

$$d = 2f \sqrt{\frac{3(k-1)}{k+1}}$$

เมื่อ  $f = \frac{n^2}{1-n^2}$  และ  $n^2 = \frac{f(k-1)}{F(k-1) + (n-k)}$

### ผลการวิจัย

#### ลักษณะเบื้องต้นของรายงานการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

จากการสืบค้นงานวิจัยเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้ากับพฤติกรรมทำงานของลูกน้อง ผลปรากฏว่ารายงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสนับสนุนสังคมของหัวหน้าซึ่งเป็นงานวิจัยทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ สามารถสืบค้นได้จำนวนทั้งสิ้น 154 เล่ม โดยแบ่งเป็นงานวิจัยที่มีค่าสถิติไม่เพียงพอในการวิเคราะห์อภิमानจำนวน 121 เล่ม (คิดเป็นร้อยละ 78.6) ดังนั้นในงานวิจัยเล่มนี้จึงมีกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ จำนวนทั้งสิ้น 33 เล่ม (คิดเป็นร้อยละ 21.4)

คุณลักษณะด้านการพิมพ์และผู้วิจัยนั้น (ตารางที่ 1) มีงานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ที่ทำการตีพิมพ์แล้วเสร็จ ในปี พ.ศ. 2555 มากที่สุด จำนวน 5 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 15.2) รองลงมาในปี พ.ศ. 2547 และ พ.ศ. 2548 จำนวน 4 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 12.1) และในปี พ.ศ. 2549, พ.ศ. 2551, พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2556 จำนวน 3 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 9.1) ตามลำดับ ในส่วนของ วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท และ ปริญญาเอก นั้นจะหมายถึงผู้ทำวิจัย โดยในการศึกษาครั้งนี้ พบว่าเป็นรายงานการวิจัยของผู้วิจัยเพศหญิงจำนวน 20 คน (คิดเป็นร้อยละ 60.6) และผู้วิจัยเพศชาย จำนวน 13 คน (คิดเป็นร้อยละ 39.4) เมื่อพิจารณาถึงการศึกษาระดับสูงสุดของผู้วิจัยพบว่า เป็นงานวิจัยในระดับของผู้วิจัยที่จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีในประเทศไทย จำนวน 18 คน (คิดเป็นร้อยละ 54.5) รองลงมาเป็นระดับปริญญาโทในต่างประเทศ จำนวน 12 คน (คิดเป็นร้อยละ 36.4) ตามลำดับ โดยสาขาที่จบการศึกษาของผู้วิจัยนั้นมีจำนวนมากที่สุดใน สายสังคมศาสตร์ จำนวน 25 คน (คิดเป็นร้อยละ 75.7) ส่วนในสายวิทยาศาสตร์นั้น มีจำนวน 8 คน (คิดเป็นร้อยละ 24.3) ดังต่อไปนี้

**ตารางที่ 1** จำนวนและร้อยละของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย (ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย)	จำนวน( n = 33 )	ร้อยละ(100.0)
<b>1. ปีที่สำเร็จของงานวิจัย</b>		
2542	1	3.0
2543	1	3.0
2544	1	3.0
2547	4	12.1
2548	4	12.1
2549	3	9.1
2550	2	6.1
2551	3	9.1
2552	2	6.1
2553	1	3.0
2554	3	9.1
2555	5	15.2
2556	3	9.1
<b>2. เพศ(หัวหน้าโครงการ)</b>		
ชาย	13	39.4
หญิง	20	60.6
<b>3. ระดับการศึกษา</b>		
ปริญญาตรี	18	54.5
ปริญญาโทต่างประเทศ	12	36.4
ปริญญาเอกต่างประเทศ	3	9.1
<b>4. สาขาที่จบการศึกษา</b>		
สายวิทยาศาสตร์	8	24.3
สายสังคมศาสตร์	25	75.7

เมื่อพิจารณาลักษณะการแจกแจงตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง(ตารางที่ 2) พบว่า ปีที่รายงานการวิจัยทำรูปเล่มเสร็จสมบูรณ์และบทความวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะอยู่ในปี พ.ศ. 2550 โดยมีจำนวนหน้าทั้งหมดของรายงานการวิจัยซึ่งพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 118 หน้า ดังต่อไปนี้

**ตารางที่ 2** ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง

ข้อมูลลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย	Mean	SD	Min	Max
1. ปีงานวิจัย	2550.63	3.92	2542	2556
2. จำนวนหน้าทั้งหมด	118	106.45	5	440

คุณลักษณะด้านเนื้อหาสาระงานวิจัย (ตารางที่ 3) พบว่า ประเภทการวิจัยเป็นวิทยานิพนธ์ มากที่สุดจำนวน 9 เล่ม (คิดเป็นร้อยละ 27.3) รองลงมาเป็นปริญญานิพนธ์ จำนวน 8 เล่ม (คิดเป็นร้อยละ 24.2) ส่วนในประเภทของตัวแปรตามนั้น เป็นการศึกษาพฤติกรรมตามสถานการณ์เพื่อตนเองและผู้อื่นมากที่สุดจำนวน 16 เล่ม (คิดเป็นร้อยละ 47.2) รองลงมาเป็นการศึกษาพฤติกรรมตามสถานการณ์เพื่อตนเอง จำนวน 9 เล่ม (คิดเป็นร้อยละ 27.3) และ การศึกษาพฤติกรรมตามสถานการณ์เพื่อผู้อื่น อีก 8 เล่ม(คิดเป็นร้อยละ 24.20) เมื่อนำมาแบ่งเป็นประเภทของพฤติกรรมการทำงาน พบว่า เป็นการศึกษาพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมมากที่สุดถึง 15 เล่ม (คิดเป็นร้อยละ 45.5) รองลงมาเป็นการศึกษาพฤติกรรมการทำงานเพื่อความปลอดภัย จำนวน 8 เล่ม (คิดเป็นร้อยละ 24.2) ซึ่งมีวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง มากที่สุด 13 เล่ม (คิดเป็นร้อยละ 39.4) รองลงมาเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้นซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ 10 เล่ม (คิดเป็นร้อยละ 30.3) ทั้งนี้ลักษณะกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยเป็นกลุ่มพนักงานของบริษัทต่างๆ มากที่สุดจำนวน 19 เล่ม (คิดเป็นร้อยละ 57.6) รองลงมาเป็น คณงาน/ลูกจ้างจำนวน 4 เล่ม(คิดเป็นร้อยละ 12.1) ดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ 3** จำนวนและร้อยละของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะ งานวิจัยด้านเนื้อหาสาระงานวิจัย

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ด้านเนื้อหาสาระงานวิจัย	จำนวน ( n = 33 )	ร้อยละ (100.0)
1. ประเภทการวิจัย		
ภาคนิพนธ์	6	18.2
วิทยานิพนธ์	9	27.3
ปริญญานิพนธ์	8	24.2
งานวิจัยส่วนบุคคล	4	12.1
บทความวิจัย	6	18.2
2. ประเภทตัวแปรตาม		
ปฏิบัติเพื่อตนเอง	9	27.3
ปฏิบัติเพื่อผู้อื่น	8	24.2
ปฏิบัติเพื่อตนเองและผู้อื่น	16	48.5

ตารางที่ 3 (ต่อ)

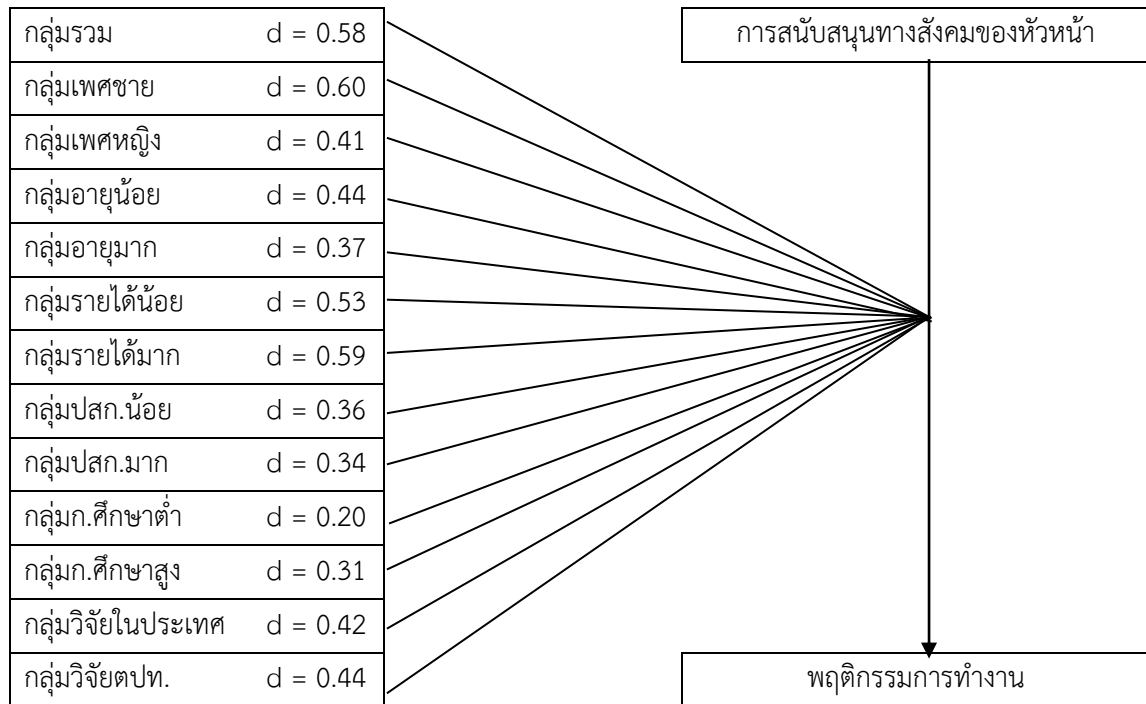
ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ด้านเนื้อหาสาระงานวิจัย	จำนวน ( n = 33 )	ร้อยละ (100.0)
3. ชื่อกลุ่มตัวแปรตาม		
พฤติกรรมทำงานอย่างมีจริยธรรม	15	45.5
พฤติกรรมทำงานเพื่อความปลอดภัย	8	24.2
พฤติกรรมทำงานโดยเป็นพลเมืองดี	4	12.1
พฤติกรรมการทำงานอย่างประหยัดทรัพยากร	6	18.2
4. วิธีการสุ่ม		
เลือกแบบเจาะจง	13	39.4
สุ่มแบบง่าย	5	15.2
สุ่มแบบแบ่งกลุ่ม	2	6.1
สุ่มแบบแบ่งชั้น	10	30.3
สุ่มแบบแบ่งชั้นกำหนดโควตา	3	9.1
5. ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง		
หัวหน้าสถานีนอนมัย	1	3.0
เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้	1	3.0
ข้าราชการตำรวจ	1	3.0
พนักงานบริษัทต่างๆ	19	57.6
บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ	1	3.0
หัวหน้าชาวไทยและอเมริกา	1	3.0
ครู อาจารย์และบุคลากรสายวิชาการ	3	9.1
คนงาน/ลูกจ้าง	4	12.1
หัวหน้างานในคลินิก	1	3.0
เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาชุมชน	1	3.0

ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้ากับพฤติกรรมการทำงานโดยรวมซึ่งใช้ตัวแปรปรับเป็นลักษณะของตัวอย่างในงานวิจัย มีจำนวนค่าของขนาดอิทธิพลทั้งสิ้น รวม 138 ค่า (ตารางที่ 4, ภาพที่ 1) ในกลุ่มรวมนั้นมีจำนวนค่าของขนาดอิทธิพล 46 ค่า ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลมีค่าเท่ากับ 0.58 สำหรับการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อยนั้น ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้ากับพฤติกรรมการทำงานโดยรวม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มตัวอย่าง เพศชายโดยมีจำนวนค่าของขนาดอิทธิพล 8 ค่า มีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.60 ส่วนค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลที่มีค่าสูงรองลงมาพบในกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากโดยมีจำนวนค่าของขนาดอิทธิพล 7 ค่า มีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.59 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่ำเป็น กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างสอง

ตัวแปรดังกล่าวนี้้น้อยที่สุด ซึ่งมีจำนวนค่าของขนาดอิทธิพล 7 ค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.20 ส่วนค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลของกลุ่มย่อยที่เหลือมีจำนวนค่าของขนาดอิทธิพล 70 ค่า และมีพิสัยอยู่ระหว่าง 0.31 ถึง 0.41 โดยกลุ่มงานวิจัยในประเทศมีจำนวนค่าของขนาดอิทธิพล 233 ค่า มีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.42 ส่วนกลุ่มงานวิจัยต่างประเทศจำนวนค่าของขนาดอิทธิพล 33 ค่า มีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.44 ดังต่อไปนี้

**ตารางที่ 4** ค่าสถิติพื้นฐานและลักษณะการแจกแจงของค่าขนาดอิทธิพล ของความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้า กับ พฤติกรรมการทำงานโดยรวมซึ่งใช้ตัวแปรปรับเป็นลักษณะของตัวอย่างในงานวิจัย

ตัวแปรอิสระ - ตัวแปรตาม	การสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้า - พฤติกรรมการทำงานโดยรวม					
	ผลการวิเคราะห์ทางสถิติของค่าขนาดอิทธิพล					
	n คน	n ค่า	$\bar{d}$	SD	Min	Max
กลุ่มรวม	346	46	0.58	0.07	0.06	1.12
1. กลุ่มเพศ						
กลุ่มเพศชาย	236	8	0.60	0.22	0.38	0.82
กลุ่มเพศหญิง	251	8	0.41	0.12	0.07	0.83
2. กลุ่มอายุ						
กลุ่มอายุน้อย	218	14	0.44	0.11	0.05	1.06
กลุ่มอายุมาก	197	14	0.37	0.08	0.05	0.93
3. กลุ่มรายได้ต่อเดือน						
กลุ่มรายได้น้อย	256	7	0.53	0.30	0.31	0.76
กลุ่มรายได้มาก	221	7	0.59	0.18	0.28	0.91
4. กลุ่มประสบการณ์ทำงาน						
กลุ่มปสก.ทำงานน้อย	241	10	0.36	0.14	0.09	0.64
กลุ่มปสก.ทำงานมาก	166	10	0.34	0.04	0.05	0.90
5. กลุ่มระดับการศึกษา						
กลุ่มการศึกษาต่ำ	224	7	0.20	0.18	0.06	0.35
กลุ่มการศึกษาสูง	148	7	0.31	0.13	0.15	0.47
6. กลุ่มงานวิจัย						
กลุ่มงานวิจัยในประเทศ	320	233	0.42	0.32	0.01	1.08
กลุ่มงานวิจัยต่างประเทศ	332	33	0.44	0.27	0.06	0.97



ภาพที่ 1 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้ากับพฤติกรรมการทำงาน โดยเป็นพลเมืองดี

### อภิปรายผล

จากการศึกษาสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสนับสนุนสังคมของหัวหน้าซึ่งเป็นงานวิจัยทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ นั้นมีกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ จำนวนทั้งสิ้น 33 เล่มจากงานวิจัยที่สามารถสืบค้นได้จำนวนทั้งสิ้น 154 เล่ม ซึ่งอาจจะแสดงให้เห็นว่างานวิจัยในอดีตนั้นไม่ได้มีการศึกษาถึงไปถึงความสัมพันธ์ของการสนับสนุนทางสังคม แม้การสนับสนุนทางสังคมนั้นปรากฏขึ้นตั้งแต่สมัยโบราณที่มีการปกครองแบบพ่อปกครองลูก โดยกษัตริย์คือ “พ่อ” ที่เป็นผู้ดูแลทุกข์สุขของประชาชนคือ “ลูก” ในการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งต่างๆ ช่วยบรรเทาความเดือดร้อน รวมทั้งเอื้ออำนวยประชาชนในประเทศให้มีความสุขดี กินดี ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมกรรมการสนับสนุนทางสังคม แต่ในงานวิจัยนั้นก็ยังมีผู้ที่ศึกษาวิจัยถึงการสนับสนุนทางสังคม โดยใช้โปรแกรมในการคำนวณทางสถิติเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หรือ ค่า F-test นั้นอาจจะยังมีน้อยก็เป็นได้ จึงทำให้ผู้วิจัยมีจำนวนงานวิจัยที่สามารถนำมาวิเคราะห์อภิปรายได้ในสัดส่วนที่มีจำนวนน้อยกว่าจำนวนงานวิจัยที่สามารถสืบค้นได้

2. ในสัดส่วนของเพศผู้วิจัยนั้นโดยส่วนใหญ่ผู้วิจัยจะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย จำนวน 20:13 คน (คิดเป็นร้อยละ 60.6:39.4) จึงแสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยเพศหญิงมีความสนใจในเองของการสนับสนุนทางสังคม โดยมีผลงานวิจัยในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2520 ของ ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ ที่ศึกษาถึงการสนับสนุน

ทางสังคมของพ่อแม่ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งซึ่งมีผลปรากฏที่สอดคล้องกันว่า พฤติกรรมอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เป็นพฤติกรรมที่พ่อแม่ต้องกระทำเลี้ยงดูลูก นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ งามตาม วณิชานนท์ (2536) เรื่องลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของบิดามารดาที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูบุตร ซึ่งเป็นพฤติกรรมพ่อแม่ไปสู่ลูกในการเลี้ยงดูแบบพุทธ ทั้งยังมีการสนับสนุนของครูแก่นักเรียน ในงานวิจัยของ บุญกอบ วิสมิตตะนันท์ (2527) ที่ได้ศึกษาถึงจริยธรรมของครูไทยในภาคกลาง และนักวิชาการในหลายสาขาได้ศึกษาถึงพฤติกรรมสนับสนุนทางสังคมในหัวข้อวิจัยต่างๆเช่น การอาสาช่วยเหลือ (กนกทอง สุวรรณบุลย์, 2545) พฤติกรรมองค์กรในสาขาพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (เบญจพร ยิฐธรรม, 2553) พฤติกรรมสุขภาพต่างๆ (อภิญาศิริพิทยาคุณกิจ, 2553) เป็นต้น ซึ่งมักจะเป็นผู้วิจัยเพศหญิงที่ให้ความสนใจ

3. การสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้ามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรมการทำงานโดยรวม ความสัมพันธ์นี้อาจแปรเปลี่ยนไปตาม ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยที่เป็นตัวแปรปรับ ผลปรากฏว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้ากับพฤติกรรมการทำงาน เมื่อจำแนกตามตัวแปรปรับตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย จากผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณ พบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนในกลุ่มเพศชาย รองลงมาในกลุ่มรายได้มาก จึงแสดงให้เห็นว่าเพศชาย ต้องการการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธกร ถาวรสันต์ (2550) ได้ศึกษาถึงปัจจัยทางจิตและสังคมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการทำงาน ของตำรวจคอมมานโด กองปราบปราม ผลพบว่าตำรวจคอมมานโดที่มีการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาสูงเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพการทำงานสูงกว่าตำรวจคอมมานโดที่มีการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 58.57 และ 54.23) ทั้งยังมีงานวิจัยของบังอร โสฬสและ อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล (2539) การศึกษาความเครียดในการทำงานของผู้บริหารในวงราชการไทย : วิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุและผลของความเครียด จากกลุ่มตัวอย่าง 174 คน ผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนจากหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดสามารถทำนายผลได้สูงถึง 34% และพบว่า การสนับสนุนจากหัวหน้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในงาน โดยเฉพาะในสถานศึกษามีผลงานวิจัยที่ชัดเจนของ วรสรณ์ เนตรทิพย์ (2554) ผลการวิจัยค้นพบอิทธิพลทางตรงว่า การสนับสนุนทางสังคมจากผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อสัมพันธภาพในโรงเรียนในระดับ 0.92 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 นับได้ว่าเป็นความสัมพันธ์ในระดับที่สูง ทางด้านวิชาชีพพยาบาลนั้น ณัฐชยา วุฒิมานกรณ์ (2557) ได้พบผลถึงแรงสนับสนุนทางสังคมในวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.7371$ ) ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่าหากเพศชายได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้ามากจะส่งผลให้กลุ่มเพศชายมีความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ได้ดียิ่งขึ้นไป แต่ในทางกลับกันกลุ่มการศึกษาต่ำเป็นกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลน้อยที่สุดแสดงให้เห็นว่าคนกลุ่มนี้ไม่ได้ต้องการให้มีการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้าซึ่งอาจจะจะเป็นเหตุปัจจัยมาจากการจบการศึกษาที่ไม่สูงมากนักนั้น โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งหน้าที่การงานระดับต้นซึ่งยังไม่ได้มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับหัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชา ทั้งอาจจะเป็นผู้ที่ไม่ค่อยชอบเข้าสังคมหรือการได้รับความสนใจจากผู้บังคับบัญชา เพียงแค่เป็นผู้ทำงานตามคำสั่งหรือหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายก็เพียงพอแล้ว

4. ค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยในประเทศไทยน้อยกว่างานวิจัยต่างประเทศโดยดูจากค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างแค่เพียง 0.02 จึงแสดงให้เห็นว่า ศักยภาพของนักวิจัยไทยนั้นก็เป็นผู้ที่มีความสามารถในการศึกษางานวิจัยไม่ว่าจะเป็นงานวิจัยเรื่องใดก็ตาม รวมทั้งในเรื่องของการสนับสนุนทางสังคมด้วย ซึ่งเป็นการ

เปรียบเทียบผลที่ก่อให้เกิดการพัฒนางานวิจัย ดังนั้นนักวิจัยต้องมีการฝึกฝนและพัฒนางานที่จะสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์กับคนในชาติอันจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติในอนาคตได้

### ข้อดี และ ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ข้อดีของการวิจัย จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าข้อดีของการวิจัยมี 2 ประการ คือประการแรก การวิจัยนี้เป็นครั้งแรกที่ได้วิเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อมิวน โดยใช้ในการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้า และใช้ตัวแปรปรับคือ ลักษณะชีวิตสังคมภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแบ่งกลุ่มย่อย จึงทำให้ได้งานวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างใดควรเร่งพัฒนาการสนับสนุนทางสังคมที่มากกว่ากลุ่มอื่น รวมทั้งการพัฒนาตัวแบบที่เป็นแบบอย่างของพฤติกรรมการทำงานโดยเฉพาะตัวแบบที่เป็นกลุ่มการศึกษาต่ำ

ประการที่สอง ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะงานวิจัยทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างกับพฤติกรรม จากการศึกษาวิจัยที่ได้มีลักษณะความเป็นเอกพันธ์(Homogeneity) ของงานวิจัยสูง อันเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมการทำงาน โดยต้องเป็นงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบระหว่างตัวแปรอิสระ คือ การสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้าในกลุ่มเพศชายและมีรายได้มาก กับตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการทำงานต้องเป็นงานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ในการศึกษา ต้องเป็นงานวิจัยที่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง อย่างเป็นระบบ และต้องเป็นงานวิจัยที่มีกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 200 กลุ่มตัวอย่าง

### 2. ข้อจำกัดของการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าข้อจำกัดของการวิจัย มี 2 ประการ คือประการแรกในการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษางานวิจัยในประเทศไทยและในต่างประเทศ ซึ่งพบว่างานวิจัยในต่างประเทศยังไม่มีรายงานผลของการสนับสนุนทางสังคมที่ออกมาในกลุ่มย่อยจึงทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบผลการศึกษาจาก 2 แหล่งที่มาได้ประการที่สอง ในการศึกษาครั้งนี้เป็นงานวิจัยที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้า กับพฤติกรรมการทำงานเป็นการศึกษาที่มุ่งเฉพาะงานวิจัยทางด้านพฤติกรรมศาสตร์เท่านั้น

### ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน

#### 1. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนา

ผลการวิจัยในพฤติกรรมการทำงาน พบว่าการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับกลุ่มเพศชาย และกลุ่มที่มีรายได้มาก มากที่สุดดังนั้นในการพัฒนาให้เกิดพฤติกรรมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ หรือประสิทธิผลนั้น ควรพัฒนาในกลุ่มเพศชาย และกลุ่มที่มีรายได้มาก ก่อนกลุ่มอื่น โดยในการพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพ หรือประสิทธิผลในการทำงานนั้นควรมีการคัดกรองเพื่อจะได้เป็นผลดีต่อองค์กรในอนาคต

## 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำงานวิจัยเชิงทดลอง หรือ งานวิจัยในรูปแบบอื่น ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้า กับ พฤติกรรมการทำงาน มาเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ เนื่องจาก ผลการวิจัยที่พบในงานวิจัยนี้ได้สนับสนุนความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งเป็นการศึกษาจากงานวิจัยในรูปแบบ ความสัมพันธ์เปรียบเทียบเท่านั้น

2.2 ควรมีการทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของพฤติกรรม การทำงาน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณของหน่วยงานหรือสถาบันอื่นๆ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ครอบคลุมมาก ยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการวิจัยต่อไป

### เอกสารอ้างอิง

#### ภาษาไทย

กนกทอง สุวรรณบุลย์. (2545). “อิทธิพลของค่านิยมทางจริยธรรม สิ่งจูงใจ การสนับสนุนทางสังคมต่อการ ปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จังหวัดระยอง”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

งามตาม วรินทร์านนท์. (2536). “เรื่องลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของบิดามารดาที่ เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูบุตร”. รายงานการวิจัยฉบับที่ 50. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ณัฐชา วุฒิมาปกรณ์. (2557). “พฤติกรรมการดูแลความปลอดภัยผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพในเครือ โรงพยาบาลเกษมราษฎร์”. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal 7,1 (มกราคม-เมษายน 2557) : 699-711

ดวงเดือน พันธุนาวัน. (2548ข). “ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมสำหรับคนไทย: อดีต ปัจจุบันและอนาคต.” ใน เอกสาร ประกอบการประชุมปฏิบัติการ เรื่องการใช้และการผลิตผลงานวิจัยทางจิตพฤติกรรมศาสตร์เพื่อ ประโยชน์แก่สังคมไทย. กรุงเทพฯ :โครงการ

วิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

\_\_\_\_\_ และเพ็ญแข. (2520). “จริยธรรมของเยาวชนไทย” รายงานการวิจัยฉบับที่ 21 สถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ดุจเดือน พันธุนาวัน. (2546). “การสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้า แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพ ในกลุ่มงาน.” วารสารพัฒนาสังคม. ปีที่7, ฉบับที่ 2(เดือน ธันวาคม 2546) : 114-146

ทองพันชั่ง พงษ์วารินทร์. (2553). 10 ยอดคุณสมบัติหัวหน้างานที่ลูกน้องรักและทำงานให้อย่างเต็ม ใจยิ่ง. บรรณาธิการ: กรภัทร์ สุทธิธิดารา สำนักพิมพ์ “บริษัท ธิงค์ บียอนด์ บุ๊คส์ จำกัด”

ธกร ถาวรสันต์. (2550). “ปัจจัยทางจิตและสังคมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจ คอมมูนโดกองปราบปราม”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ธวัชชัย ศรีพรงาม. (2547). “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัยของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและปั่นด้าย”. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2548). การประเมินอภิมานและการวิเคราะห์อภิมาน. รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- \_\_\_\_\_. , สุวิมล ว่องวานิช. (2541). รายงานการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยการวิเคราะห์อภิมานและการวิเคราะห์เนื้อหา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- บ้งอร โสฬส.และ อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล. 2539. "การศึกษาความเครียดในการทำงานของผู้บริหารในวงราชการไทย : วิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุและผลของความเครียด". โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.
- บุญกอบ วิสมิตตะนันท์. (2527). “จริยธรรมของครูไทยในภาคกลาง” รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- เบญจพร ยิฐธรรม. 2553. “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร และการสนับสนุนทางสังคมในองค์การกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน กรณีศึกษาข้าราชการสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พงศ์เทพ เกตุไสว. (2550). “ปัจจัยทางสถานการณ์ทำงาน และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดูแลเด็ก ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก”. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- มะลิวัลย์ หงส์สุวรรณ. (2549). “การสังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมของบุคคล โดยวิธีการวิเคราะห์อภิมาน”. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- รัศมีพร พยุงพงษ์. (2553). “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอนของครูวิชาชีพบัญชี” . ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรธรรม เนตรทิพย์. (2554). “อิทธิพลของจิตลักษณะและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อการแสดงบทบาทผู้นำทีมและพฤติกรรมกรรมการบริหารโครงการของประธานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในกรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล”. ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุภลักษณ์ แลปรรัตน์. (2557). “ความพึงพอใจในการทำงานและความตั้งใจลาออก : การศึกษาในพนักงานเจเอเนอเรนซ์ของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดขอนแก่น ประเทศไทย”.วารสารวิชาการ Veridian E-Journal 7,3 (กันยายน-ธันวาคม 2557) : 863-877

- ศุภวัตร มีพร้อม. (2557). “ภาวะผู้นำพลังบวกกับการประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมบริการ กรณีศึกษา การสร้างแรงจูงใจ และแรงบันดาลใจ ของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย”. **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal 7,3** (กันยายน-ธันวาคม 2557) : 272-284
- สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2557). **โครงการศึกษา ผลกระทบทางสังคมอันเกิดจากการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ : กองอาเซียน
- อภิญา ศิริพิทยาคุณกิจ. 2553. **แรงสนับสนุนทางสังคม : ปัจจัยสำคัญในการดูแลผู้ที่เป็นเบาหวาน** **รามาริบัติพยาบาลสาร. 16 (2): 309-322**